

Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesinin Kararı

Karar Tarihi : 20.04.2026

Karar No : 889

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun “Askerî hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıklara dair hükümler” başlıklı 20/C maddesi kapsamındaki iş ve işlemler nedeniyle açılacak davalara bakacak mahkemeler nezdinde ihtisas mahkemelerinin belirlenmesi hususu Hâkimler ve Savcılar Kurulu Birinci Dairesince görüşülerek;

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun’un 2’nci maddesinin dördüncü fıkrasında; özel kanunlarda aksine hüküm bulunmadıkça, ihtisaslaşmanın sağlanması amacıyla gelen işlerin yoğunluğu ve niteliği dikkate alınarak mahkemeler arasındaki iş bölümünün Hâkimler ve Savcılar Kurulu tarafından belirlenebileceği hüküm altına alınmıştır. Bu düzenleme ile yargı hizmetlerinin daha etkin, verimli ve uzmanlaşmış bir yapı içerisinde yürütülmesi amaçlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu’na 24.06.2021 tarihli ve 7329 sayılı Kanunun 16’ncı maddesiyle eklenen “Askerî hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıklara dair hükümler” başlıklı 20/C maddesi ile Millî Savunma Bakanlığı kadrolarında çalışan kamu görevlileri ile 25.06.2019 tarihli ve 7179 sayılı Askeralma Kanunu kapsamında askerlik hizmetini yerine getiren yedek subaylar ve yedek astsubaylar ile erbaş ve erleri ilgilendiren ve askerî hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıkların çözümünde, ilgilinin görev yaptığı yerin idari yargı yetkisi yönünden bağlı olduğu bölge idare mahkemesinin bulunduğu yerdeki idare mahkemesi yetkili kılınmıştır. Anılan hüküm kapsamında yer alan idari dava dosyalarının yargılamaları halen Adana, Ankara, Antalya, Bursa, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, İstanbul, İzmir, Kayseri, Konya ve Samsun idare mahkemelerince yapılmakta, bu davaların istinaf incelemeleri ise ilgili bölge idare mahkemeleri dava dairelerince gerçekleştirilmektedir.

Askerî hizmete ilişkin uyuşmazlıkların önemli bir kısmının, disiplin, statü, görev, özlük hakları ve hizmet gereklerinden doğan teknik ve özel uzmanlık gerektiren konuları içerdiği görülmektedir. Bu tür uyuşmazlıkların genel mahkeme yapısı içerisinde değerlendirilmesi, hem süreçlerin uzamasına hem de farklı uygulamaların ortaya çıkmasına sebebiyet verebilmektedir.

Bu nedenle, söz konusu dava ve işlerin ihtisaslaşmış mahkemelerde görülmesi; yargılamaların daha hızlı, isabetli ve etkin şekilde yürütülmesine katkı sağlayacağı gibi, bölge idare mahkemeleri ile aynı bölge idare mahkemesine bağlı idare mahkemelerinin aynı konuda farklı kararlar vermesini önleyeceği böylece içtihat birliğinin sağlanacağı değerlendirilmiştir.

İhtisaslaşma, yalnızca teknik bilginin derinleşmesini değil; aynı zamanda yargısal süreçlerin standardize edilmesini, kararların öngörülebilirliğini artırmayı ve içtihat birliğinin güçlendirilmesini de temin edecektir.

Bu çerçevede; yargılamalarda gecikmelerin önlenmesi, Anayasa’nın 36’ncı maddesi ile güvence altına alınan adil yargılanma hakkının temel unsurlarından biri olan makul sürede yargılanma ilkesinin etkin biçimde sağlanması bakımından ihtisaslaşmanın önemli bir araç olduğu değerlendirilmektedir. Hedef süre uygulamaları kapsamında, belirli nitelikteki uyuşmazlıkların uzmanlaşmış mahkemelerde görülmesi; yargılamaların öngörülen süreler içerisinde sonuçlandırılmasına doğrudan katkı sunacaktır.

Bununla birlikte, uzun yargılama sürelerinden kaynaklanan hak ihlallerinin önlenmesi de önem arz etmektedir. Bu bağlamda, yargılamaların ihtisas mahkemelerinde yürütülmesi suretiyle süreçlerin kısaltılması; başta Anayasa Mahkemesi ve Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi nezdinde makul sürede yargılanma hakkının ihlaline ilişkin başvuruların azaltılmasına katkı sağlayacaktır.

Öte yandan, benzer nitelikteki uyuşmazlıkların aynı mahkemelerde görülmesi; uygulama birliğinin sağlanmasına, içtihat farklılıklarının azaltılmasına ve hukuki güvenliğin güçlendirilmesine hizmet edecektir. Bu durum, yalnızca yargı teşkilatı bakımından değil; idare ve taraflar açısından da öngörülebilirliği artırarak memnuniyetin ve güvenin tesisine katkı sunacaktır.

Sonuç olarak, yargı hizmetlerinin hız, etkinlik ve verimlilik ilkeleri doğrultusunda yürütülmesi, süreçlerin gereksiz tekrar ve gecikmelerden arındırılması, tarafların ve idarenin yargılamaya olan güveninin artırılması ve adaletin zamanında tecellisinin sağlanması bakımından; söz konusu dava ve işlerin belirli mahkemelerde toplanarak ihtisaslaşmanın sağlanmasının gerekli ve uygun olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Bu itibarla;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun “Askerî hizmete ilişkin idari işlem ve eylemlerden doğan uyuşmazlıklara dair hükümler” başlıklı 20/C maddesi kapsamında kalan dava ve işlere; mevcut iş ve derdest dosya durumları dikkate alınarak, Adana’da 1 numaralı, Ankara’da 1, 20, 22 ve 26 numaralı, Antalya’da 1 numaralı, Bursa’da 1 numaralı, Diyarbakır’da 1 numaralı, Erzurum’da 1 numaralı, Gaziantep’te 1 numaralı, İstanbul’da 15 ve 17 numaralı, İzmir’de 1 numaralı, Kayseri’de 1 numaralı, Konya’da 1 numaralı ve Samsun’da 1 numaralı idare mahkemelerinin bakmasına,

Bu kapsamda görülmekte olan dava ve işlerin iş bölümüne dayanılarak mezkûr mahkemelere gönderilmeyerek, işbu kararın yürürlüğe girmesinden önceki esaslara göre tevzi edilmiş olduğu idare mahkemelerince görülüp sonuçlandırılmasına, 01.06.2026 tarihinden itibaren gelecek yeni dava ve işlerin ise anılan ihtisas mahkemelerine tevzi edilmesi ile birlikte genel tevdiden iş verilmemesine karar verildi.